

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LYCOPHRONIS CASSANDRAE

DANICÆ VERSIONIS METRICÆ PARTICULA SECUNDA.

PUBLICO IN SCHOLA SLAGLIOSIANA EXAMINI,

D. XXII. ET SEQV. SEPTBR. A. MDCCCXVII. INSTITUENDO,

PROLUSURUS

TENTAVIT

TH. CHR. E. VITHUSEN,

SCHOLÆ RECTOR.

F. Dahl

HAFNIÆ,

EXCUDEBAT ANDREAS SEIDELIN.

In programmate, quo publico in schola slaglosiana a. MDCCCXIII. instituto examini proledebatur, prima danicæ Lycophronis Cassandræ versionis proponebatur particula, versus quinquaginta unum priores continens. Horum hoc fuit argumentum: primum (v. 1-15) custos, Alexandræ v. Cassandræ in turri inclusæ additus, de hujus oraculis ad Priamum relaturus, rogat, ne eum nec prolixitatis, nec obscuritatis relatorum tædeat, utque ad sensum verborum attentius animum advertat; tum (v. 16-30) nonnulla, quæ, cum ad vaticinandum os aperiret Cassandra, circumsteterunt, affert; denique ipsam, verba facientem, inducit. In his (v. 31-51) vates, de excidio Trojæ dictura, prioris patriæ vastationis meminit, factæ ab Hercule, cujus quidem haud nomen, plura vero fata factaque refert.

Secunda hic traditur hujus versionis particula, in qua continentur versus carminis a quinquagesimo secundo ad centesimum tricesimum primum. In his Cassandra de posteriori Trojæ eversione canit: laudatis (v. 53-56) tribus, quibus si adjuvarentur, ex oraculi dicto, hanc urbem devastare, Græcis contingeret, et simul (v. 57-68) proditione, qua se devinxit Oenone, Paridis uxor, licet tanto ejus amore flagrans, ut, cum illo moritura, se de alta turri præcipitem dederit, vicem vates suam, patriæ dolentis, et ipsius patriæ deplorat (v. 69-72); memorat Dardanum, alterum Trojæ conditorem, eaque, quæ illi acciderunt (v. 73-85), denique Paridem, mali auctorem, factorumque ejus ista, quæ huc inprimis facere debuerunt (v. 86-131).

ΛΥΚΟΦΡΟΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ.

52. Αέδσω σε, τλήμον, δεύτερον πυρεμένην,
Ταῖς τ' Αἰαχεΐοις χερσὶ, τοῖς τε Ταντάλῃς
Λαίτριναν οἰκουρῆσαι λειψάνοις πυρὸς
55. Παιδὸς καταβροχθέντος αἰθάλω δέμας,
Τοῖς Τευταρείοις βυκόλου πτεράμασι.
Τὰ πάντα πρὸς Φῶς ἢ βαρῦζήλος δάμαρ,
Στείλασα κοῦρον τὸν κατήγορον χθονὸς,
Ἄξει, πατρὸς μομφαῖσιν ἠγχιωμένη,
60. Λέκτρων θ' ἔνατι, τῶντ' ἐπεισάκτων γάρμων.
Αὐτὴ δὲ φαρμακρυγὸς ἐκ ἰάσιμον
Ἔλκος δρακοῦσα τοῦ ξυνευνέτε λυγρὸν,
Γιγαντοραῖοις ἄρδισι τετραμένε
Πρὸς ἄνδραπλίτη, ξυλὸν ὀγκήσει μόνον,
65. Πύργων ἀπ' ἄκρων πρὸς νεοδμητον νέκυν
Ροιζήδων ἐκβράσασα κύμβαχον δέμας.
Πόθῳ δὲ τῆ θανόντος ἠγχιςρωμένη

- 52) Cassandra saae i Manden Trojas Sdelæggelse ved Grækerne: dette kalder Hende den tidligere Sdelæggelse ved Herkules i Minde, hvorved hun og erindres om dennes Handlinger. Dig, Troja! min Fødeby.
- 53) Trende Ting maatte efter Draklet være i Grækernes Lejr, før Troja kunde indtages. De opregnes forskjelligt af forskjellige Digtere. Lykophron nævner dem her: Uacus's Efterkommere, Pyrrhus og Epeus; Pelops's Døen; og Herkules's Pile.
- 54) eg. ved de Lætrina beboende Levninger. Lætrina var en By i Elis, bygget af og benævnt efter Pelops's Søn Lætreus.
- 55) Skjøndt Ordet καταβροχω, nedsluger, kan, efter Tzekes's Mening, have Hensyn til Tantalus Gude-Beværtning, tales dog uden tvivl her om Pelops's Gravmaal.
- 56) Af en Schyther, Teutarus, Hyrde hos Amphiteya, skal Herkules være underviist i at slyde med Bue, og givet sine frygtelige Pile.
- 57) Alt, hvad Grækerne kunde behøve at vide, før at indtage Troja, underrettedes de om ved Corythus, Paris's Søn, som derfor kaldes sit Lands Fortræder, og derfor skal være dræbt af sin Fader. Hans Moder Denone, som Paris forskjød, da han indtoges af Helene, gav ham dette Urinde.
- 59) Denones Fader var Gebrene, en Flodjud o: Eier af Landet omkring Floden af dette Navn.

· Doversættelse af Etykophrons Cassandra.

52. Dig, Utkværdige! seer anden Gang jeg af Ilden lagt øde:
 Hædernes Haand og den Levning, Lætrina gav Bolig,
 Af Tantalus Søn, da hans Legeme Ilden fortærte,
55. Kun Benene levnend', og de Pile, Herkules modtog
 Af Hyrden Leutarus, Dig, Elskte! Ulykken beredte.
 Alt for Lyset skal søre Paris's skinsyge Hustru,
 Naar hun Ynglingen bort, at forraade sit Land, skal udsende,
 Forvildet i Sindet, da Faderen hende bebrejder
60. Egtemandens Uorden, og hans skamløse fremmede Bryllup.
 Men da ulægeligt Saar hun, Lægedomskyndig, betragter,
 Hvilket grueligt traf Egtemanden, hun stedse end elskte,
 Da de Pile, hvormed Giganterne Herkules kued',
 Modstanderen sendte, hun Døden med ham nu skal dele,
65. Naar fra Fyhøje Taarn til nylig affieledte Legem
 Hovedkulds hun sig ned i susende Fart skal udslyrte,
 Og, som Fisken til Anglen, til den Døde ved Kjerlighed bunden,
-
- 60) egentl. formedelst den tilførte Seng og Giftermaal.
- 61) Denone havde af Apollo, hendes første Elsker, faaet Kundskab i Lægekunsten og Musikken.
- 62) Paris, selv en udmærket Buefytte, indlob sig i Dvekamp med Philoctetes, som brugte Herkules's Bue og hans, med den lærnæisse Vandsnogs Blod forgiftede Pile: faaret af disse, blev Paris fort til Denone; men forbitret over hans Utrofskab, vilde hun ikke hjelpe. Snart vognede dog den gamle Kjerlighed, og hun tog Lægemidler frem; men, da hun fandt ham død, endte hun og sit Liv. Hendes Dødsmaade angives forskjelligt af de forskjellige Digtere.
- 63) Herkules stod Jupiter bi i Krigen med Giganterne, og neblagde de Fornemste af dem med sine Pile, som derfor kaldes *γυγαντοποις ἄρπες*: det sidste Ord ulede *Νογία* af *ἄρα*, fordi Pilene forarsage Beklagelser, Forbandelser.
- 64) Modstanderen er Philoctetes. *ξ. ορχ. μ.* for *ξ. ορχήσιμ.*, hun skal undergaae den fælles Død.
- 65) Andre lade Hende hænge sig.
- 66) *Ποξυδών* tilkjendegiver Lyden af et gjennem Lufsten farende Legeme; *κυμβαλον* Stillingen af samme, nemlig med Hovedet foran, paa Hovedet.

- Ψυχὴν περισπαίρουσι Φυσήσει νεκρῶ.
 Στένω, στένω σε δισσά καὶ τριπλά, δορὸς
 70. Αἰθίς πρὸς ἄλκην, καὶ διαρπαγᾶς δόμων,
 Καὶ πῆρ ἑναυγάξσαν ἄϊσωτήριον.
 Στένω σε, πάτρα, καὶ τάφους Ἀτλαντίδος
 Δύπτι κέλωρος, ὅς ποτ' ἐν ῥαπτῶ κύτει,
 Ὅποια πόρκος Ἴσριεύς τετρασκελής,
 75. Ἄσκῳ μονήρης ἀμφελυτρώσας δέμας,
 Ρειδυμιιάτης κέφρος ὡς ἐνήξατο,
 Ζήρινον ἄντρον τῆς κυνοσφαγοῦς θεᾶς
 Λιπῶν, ἐρυμνὸν κτίσμα Κυρβάντων, Σαῶν,
 Ὅτ' ἡμάθυνε πᾶσαν ὀμβρήσας χθόνα
 80. Ζηνὸς καχλάζων νασμὸς, οἱ δὲ πρὸς πέδῳ
 Πύργοι κατηρέποντο, τοὶ δὲ λοιπῶν
 Νήχοντα μοῖραν προϋμμάτων δεδοκίτες.
 Φηγόνδῃ, καὶ δρύκαρπα, καὶ γλυκὺν βότρυν

68) Περισπαίρου, som ved Trækninger i Muffterne endnu viser Liv.

- 69) Δισσά καὶ τριπλά henføres af Tzetzes neppe rigtigheden til Trojas gjentagne Ødelæggelse: bedre at tage dem, som tilfsendegivende Prophetindens gjentagne Klage over hendes Fædrelands Ulykker; bestemte Tal ere her, som oftere, satte for ubestemte. Foruden Ødelæggelsen ved Grækerne og Herkules, nævnes iøvrigt ogsaa hos Homer et Dvetsfald af Troja ved Amazonerne.
- 70) Πρὸς forklarer Scholiasten ved at tilføie ἐρχομένη, igjen kommende til, atter udsat for.
- 71) ἄϊσωτήριος, som gjør Noget ubekjendt, udsætter Grundringen derom, ødelægger: ἐναυγάξω, flinker i Noget, af αὐγή, Skin, Straale.
- 72) I Troja var Dardanus begravet; hans Grav's Ødelæggelse derfor forbunden med Troja's: han var en Son af Electra, Atlasse's Datter, og regnet blandt Troja's Stiftere.
- 73) Δύπτος, Dykker. Over Havet nemlig kom Dardanus fra Grækenland, nærmest fra Samothrace, til Troja.
- 74) Dardanus lignes ved Wildsvinet, som centlig, ei flokkeviis, opholder sig ved Søster (Donau). Som det af Fedme synes opblæst, og svømmer let, saaledes lettede han sig Søreisen, ved luftfyldte Læderposer.

- Paa end dragende Liig skal døende Anden udgive.
 Dig med Taarer jeg, Elfste! bejamrer, nu og steds bejamrer,
 70. At du Spydslagens Bold skal erfare, og Husenes Plyndring,
 Og af fortærende Ild atter antændt trindt om Dig lysne.
 Fædres Stad jeg bejamrer, og hans Grav, Atlasbatteren fødte,
 Hiin Svømmers, som fordem, da af Skind Lædersæk sammenslyetes,
 Liig Bildbassen, som Ister ved sin Sivbegroete Bred nærer,
 75. Uden Følge, sig Kroppen i tætte Lædersæk viklede',
 Og let som cretisk Maage, paa Havet sig svømmende udgav,
 Da zerinthiske Hule, hellig Hende, hvem Hundene ofres,
 Og Korybanternes Værn, hiint Saos, han ilende flygtede':
 Den Gang vidtstrakte Jord, gjennemblødende, ganske forstyrred'
 80. Jupiters brusende Flod, og de høje Taarne til Jorden
 Reves om, og da Folket maatte sidste Time sig nærme
 See for Dine med Bæven, da det, Døden, flygtende, svømmed;
 Men nu Diden, og Frugter, og den søde Druer til Føde

- 76) *Πειθουμνα*, en Søstads paa Creta, det heraf udsledte Ubjectiv betyder derfor: cretensisk, henhørende til Havet omkring Creta. *Κεραρος*, en Slags let Søfugl for enhver let svømmende Fugl.
- 77) *Ζήριδος*, en Hule i Thracien, som i det følgende Vers *Σαος* et Bjerg sammesteds. Til Hekate, Underverdenens Gudinde ofredes Hunde: hun kaldes derfor *κυνοςφαγης*, hundeslugende; Noget læse *κυνοςφαιης*, hunddelignende.
- 78) *Κυρβάντων*, Rheas eller Cybeles Præster, saa kaldte efter deres Stamfader *Κυρβας*, en Søn af Jafius, Dardanus's Brøder, som med ham bragde Cybeles Gudstjeneste til Asien fra Thracien, deres forrige Opholdssted.
- 80) *Ναυδος*, en Landflod, efter Tjekes, Deucalions, nødte Dardanus til, at rejse til Asien: denne Dverfsømmelses Virkninger skildrer Digteren i Versene 79-85.
- 81) *Τοι δὲ*, Menneskene, Beboerne.
- 82) *Προδμμάτων*, sammenbraget islebet for *προ δμμάτων*, for Djuene.
- 83) *Φήγος*, Bøgetræet, ogsaa dets Frugt: tillige en Slags Eg, hvis Frugt tjente de første Grækenlands Indbyggere til Føde. *Δρυκάρπα*, det samme som *ακροδρυα*, al Slags Frugt, især med haard Skal, som Nødder o. d. l.

- Φάλαίτε, καὶ δελφῖνες, αἵ τ' ἐπ' ἀρσένων
85. Φέροντο φῶκαι λέκτρα θουρῶται βροτῶν.
 Λεύσσω θέοντα γρυνὸν ἐπτερωμένον
 Τρήρωνος εἰς ἄρπαγμα πεφναίας κυνὸς,
 Ἴν τὸργος ὑγρόφοιτος ἐκλοχεύεται,
 Κελουφᾶν φρόβιλον ἄσπρακωμένην.
90. Καὶ δὴ σε ναύτην Ἀχερουσία τρίβος.
 Καταιβάτις πύγαργον, ἢ πατρὸς κόπρου
 Στείβοντα ῥακτῶν βεσάθμων ξενώσεται,
 Ὡς πρόσθε κάλλους τὸν θυωρίτην τριπλαῖς.
 Ἄλλ' ὀσρίμων μὲν ἀντί, Γαμφηλᾶς ὄνου,
95. Καὶ Λᾶν περήσεις, ἀντί δ' εὐχίλις κάπης,
 Καὶ μηλιαθμῶν, ἠδὲ χερσαίας πλάτης,
 Τράμπις σ' ὀχήσει, καὶ Φερέκλειου πόδες
 Δισσας σαλάμβας, καὶ πὶ Γυδίς πλάκας,
 Ἐν αἴσι πρόσ κύνερα ναμπύλης σχάσας

- 85) Til det Vidunderlige, som Tzetzes ommælber, om Sælhundenes Kjerlighed til Mændene, behøver man vel ikke at see hen, for at forstaae dette Sted: imidlertid er det dog i Oversættelsen antydet. *Θουρῶσαι*, springende, sagende med Heflighed til: vel især skildrende Marsvinenes Svømmen.
- 86) *Γρυνόν* eller *γρυνόν*, det samme som *δαλος*, en Brand, kunde vel Paris, som her sigtes til, kaldes; da Hekuba, frugtformelig med ham, skal have drømt at hun søgte en Brand, som antændte Troja, men de omkringstaaende Drd forenes ej godt med denne Betydning. Læser man derimod *γρυσον* eller *γρυπον*, det samme som *γρυπα*, en Grib; da passer og dette meget godt paa den, Helena røvende Paris, og de andre Drd lade sig hermed meget bedre forbinde. *Θεοντα*, eg. løbende, ifømt flyvende, eller, om første Læsemaabe følges, hastigt sejltende; i hvilket Tilfælde da og *ἐπτερωμένον* betyder med Sejl forsynet.
- 87) *Τρήρωνος*, Duens, hvormed Helena betegnes, maa skee for sit Hæng til Vellyst, lige som hun og, med Hensyn til, at hendes Sandselighed bragde hende til at glemme Blufærdighed, kaldes *κυων*, Hund, hvilket Dyr især tillægges Uforflæmmethed. *Πεφναίος*, som her dræbes, som fortjener at døe.
- 88) *Τοργος*, eg. en Grib, men i Forbindelse med *υγρόφοιτος*, havvandrende, en Svane, hvormed Digteren betegner Jupiter, som Fader til det Æg, hvoraf Helena fremkom, enten saa det, som Nogle sige, fødtes af Nemesis, og bragdes Leda, eller og det, som Andre fortælle, af Leda selv bragdes til Verden.
- 90) Cassandra henvender nu sin Tale til Paris selv, som hun kalder Somand, med Hensyn til den saa ulykkelige Terejse til Grækenland. *Αχερουσία τρ.* Vejen til Underverde-

- Sig nu tage de Hvaler og Marsvin, og haarklæbte Sælhund,
 85. Som faade fremtrængte til Lejet, hvor Mænd nys sig hvilte.
 Storvinget Grib jeg og seer, sig, svævende, fryndsomt at nærme,
 At røve Duen, som vel ved sin Skamløshed Døden fortjener,
 Født af hvidbarmet Svane, som Bølgen stolt giennemskærer,
 Da, af Weggets haarde Skal trindt omgivet, til Verden hun fremkom.
90. Frygtsomme Sømand! da Dig acherontiske Sti skal modtage,
 Den brat nedskridende, ej din Faders paa Gjødning saa rige,
 I Fjeldet hugne, Stald Dig indtrædende Ly meer skal give,
 Dig, hvem forhen beskilled' tre Gudinder om Skjønhed at bømme:
 Men, for vanlige Stalde, Du skal Wlets Ræbe omsejle,
95. Og lacedæmoniske Læs, og for foderforsynede Krybbe,
 For Faarenes Stalde, og for Koret, paa Landet Du styreb',
 Skal barbariske Skib, og de Fødder, Pherckleus beredte,
 Til dobbelte Indgang, og Gythiums Bænde Dig føre;
 Der, mod Klippen at flytte, Du krumtandet Anker vil kaste,

nen, hvor Floden Acheron var, siges at skulle modtage Paris, enten fordi derved betegnes Døden, som Forbindelsen med Helena paadrog ham, eller fordi Nedgangen til Underverdenen troedes at være ved det laconiske Fjorbjerg Tænarus, hvorhen han rejste.

- 91) Πύργος, eg. hvidhalet, her: enten Røveren, fordi et Slags Orne have hvide Haler, eller og, som Tjekes mener, frygtsom.
- 92) Τάκτος, klippet, stenet, maaskee: i Fjeldet indhugget, i al Fald: paa Fjeldet værende. Disse 3 Vers, 90-92, hedde ligefrem: den acherontiske bratte Sti skal modtage Dig, som en frygtsom Sømand, ei som traakkende i Noget i din Faders Fjeldstalde.
- 93) Θυώριτις, eg. en, som prøver og verler Penge; her: en, som bedømmer Noget. Τριπλάι, de 3 Gudinder, Juno, Minerva, og Venus, som strede om et Guldbæble, det var den Skjønneste bestemt: da Paris, som herom adspurgtes, erklærede sig for Venus, fik han vel Hendes Beskyttelse, men de Andres Fjendskab.
- 94) Γαμφύλαι, Rindbakke, her: det peloponnesiske Fjorbjerg Malea, som skal ligne en Usenkjæft.
- 95) Λας, eller Λαας, en Dy i Laconien.
- 96) Πλατη, Koret, her: Hyrdestaven, hvormed Hjorden styredes.
- 97) Φερέκλειοι ποδες, Karerne paa Paris's Skib eller dette selv, som var bygget af Pherckleus.
- 98) Σαλάμβαι, eg. Mahning, Dør, her: de 2 Laconiens Fjorberge, som kaldtes Δυπίδες, Dørene. Γυθίου, en Søstad, med fortræffelig Havn, i Laconien.

100. Πεύκης ὀδόντας, ἕκτορας πλημμυρίδος,
 Σκαρθμῶν ἰαύσεις εἰναφάσσωνα ζόλου.
 Καὶ τὴν ἄνυμφον πόρτιν ἀρπάσας λίκος
 Δουῖν πελειαῖν ὄρφανισμένην γονῆς,
 Καὶ, δευτέραν εἰς ἄρκυν ὀθνείων βρόχων
105. Λήϊτιν, ἐμπταίσασαν ἰξευτῆ πτερᾶ,
 Θύσῃσιν ἀρμολὶ μῆλᾶτων ἀπάργματα,
 Φλέγυσαν ἐν κρόκησι, καὶ Βύνη θεᾶ,
 • Θρέξεις ὑπὲρ Σκάνδειαν, Αἰγίλιε τ' ἄκραν,
 Αἴθων ἐπακτῆρ καυχᾶλῶν ἀγρεύματι.
110. Νήσῃ δ' ἐνὶ Δράκοντος ἐκχέας πόθον,
 Ἄκτῆς διμῶρφε γηγενοῦς σκεπτουχίας,
 Τὴν δευτέραν ἔωλον διὰ ὕψει Κύπριν,
 Ψυχρὸν παραγκαλισμα, κῆξ ἐνειράτων
 Κεναῖς ἀφάσσων ὠλέουσι δέμνια.
115. Ὁ γὰρ σε συλλέκτροιο Φλεγραιίας πόσις

- 101) Ἴαω, eg. sove, ogsaa: fiule for, og saaledes, som Scholiasten siger: udhvile fra, i transitiv Betjødning. *Εἰναφάσσωνα*, af *ὀφωτων*, eller *φωσσων*, Pinnet, Seil, og *εννεα*, ni; derfor en Flaade af 9 Sejlere, eller Skibe. Men, da kun eet Skib skal have fulgt Paris, maa dette Ord antages at være sammensat af *ἕς*, een, og da maaſkee at skrives *εἰναφ*.
- 102) Ἄνυμφος, uden Hgtefælle, her vel: bortrøbet fra Hgtefællen, ogsaa: ulykkelig i Hgteſkab.
- 103) Den Yngel af 2 Duer, som Helena røvedes, vare hendes 2 Døttre: Sphigenia, som hun skal have havt med Theseus, der først bortrøvede hende; og Hermione, som hun fødte Menelaus.
- 105) Ἰξεύτης, eg. en, som fanger ved Fuglelim.
- 106) Θύσῃσιν, eg. de Drende, for Bacchantinderne, de Fruentimre, som helligholdte Dionysus's Fæst.
- 107) Βύνη, Gudinden Leukothea, hvortil Ino forvandledes, da hun, forfulgt af Athamas, styrkede sig i Havet med sin Sø, Palamon.

II

100. Skibets djerpe Forsvarer imod Bold af indbrydende Havflod,
 Og fra Stormen udhvile Din af eet Skib bestaaende Flaade.
 Men uheldige Ungko Du, rovgjerrige Ulo! da skal røve,
 Duen, som sørgelig bort fra dobbelt Yngel nu føres,
 Anden Gang ubi fremmed Snares maskede Garn taget fangen,
105. Da paa Fjedre, ophængte af Fuglenes Fæger, hun stødte,
 Nys i bacchiske Fæst Faareflokkens første Uffødning
 Dsrende Viindruens Gud, og forguede Ino ved Stranden:
 Men Du om Skandea da, og Ugislke Forbjerg skal løbe,
 Og, ivrig Fæger, i Skrig glad bryde ud over Komet.
110. Men, naar paa Dragens De Du Kjerligheds Bæger har udtømt,
 — Dobbelformede Cecrops fra Attica denne behersked' —
 Skal Du anden Gang ei nyde Elskovs snart flygtende Glæde:
 Kun i Drømme til Deel skal dig kolde Dmsfavnelse vorde,
 Naar i Din tomme Seng udstrakt Arm forgjæves omfamler,
115. Thi phlegæiske Hustruens Ggtemand, som ægted' Torone,
-
- 108) Σκάνδεια, en Bye paa Cythera. Αἰγίλις ακραν, et peloponnesisk Forbjerg.
- 109) Ἐπακτήρ, eg. den, som driver ind paa, Hundene nemlig paa Wildtet, her: Paris; ἀγρεύμα, Fangsten, Helena.
- 110) Νήσω Δράκοντος, Den Salamis, hvorhen Paris først seilede med Helena.
- 111) Διμόρφος, Cecrops, som fra Egypten kom og blev Attika's Behersker, og, som Tzezes anfører, af forskjellige Grunde, kaldes saaledes, med Hensyn til hans dobbelte Fædreneland, eller Sprog, eller til hvad Fablen fortæller om, at han forinden havde Dragesikkelse. Γηγενεῖς kaldte Athenienserne sig, som de, der vare fødte i Landet, ei andetsteds fra indvandrede; eller, som nedstammende fra Erichthonius, Jordens Søn.
- 112) Ἔωλος, som er levnet fra forrige Dag, gammel, som ikke duer.
- 113, 114) Udtrykkene: kold Dmsfavnelse, tomme Seng, o. d. l. bruges her med Hensyn til, at, da Helena af den ægyptiske Konge, Proteus, var Paris frattaget, kunde denne kun i Drømme nyde Gjenstanden for sin Kjerlighed.
- 115) Πόσις Φλεγραίας Τρωῶντος er Proteus, som havde ægtet Torone fra den thraciske By, Phlegra: med hende havde han 2 Sønner, ved hvis Død, han, da de vanslægtede, forholdt sig aldeles ligegyldig; derfor siges han at hade, at kjede sig ved Graad og Latter.

- Στυγνὸς Τοράνης, ὃ γέλας ἀπέχθεται
 Καὶ δάκρυ' νῆϊς δ' ἐστὶ, καὶ τητῶμενος
 Ἄμφοϊν, ὃ Θρηκῆς ἔκ ποτ' εἰς ἐπακτίαν,
 Τρίτωνος ἐκβολαῖσιν ἠλοκισμένην
 120. Χέρσον περῶσας, ἐχὶ ναυάτη σόλω,
 Ἄλλ' ἀσίβητον οἶμον, οἷᾶ τις σιφνεὺς,
 Κευθμῶνος ἐν σήραγγι τετρήνας μύχους
 Νέρθε θαλάσσης ἀτραποὺς διήνυσε,
 Τέκνων ἀλύξας τὰς ξενοκτόνους πάλας,
 125. Καὶ πατρὶ πέμψας τὰς ἐπηκόους λιτὰς
 Στήσαι παλίμπου ἐἰς πάτραν, ὅθεν πλάνης
 Παλληνίαν ἐπῆλθε, γηγενῶν τροφόν.
 Κεῖνός σε, Γουνεὺς ὡσπερ ἐργάτης δίκης,
 Τῆς θ' Ἡλίου θυγατρὸς Ἰχθυαίας βράβεύς,
 130. Ἐπερβολήσας λυγρὰ, νοσφιῖ γάμων,
 Λίπτουτα κῆσσης ἐκβαλῶν πελειάδος.

-
- 119) Τρίτων, Nilen, der, som Scholiaften siger, kaldtes saaledes, fordi denne Flod paa 3 Maader benævntes, nemlig med Navnene: Oceanos, Letos og Ægyptus.
- 121) Da Neptun aabnede sin Søn, Proteus, Wei gjennem Jorden, ligned denne med en Muldvarp, som gior sig Bange under Jorden.
- 123) Her kan vel ikke betoivles, at διήνυσε, ikke διηνόσας, er den rigtige Læsemaade.
- 124) Τέκνων κ. τ. λ. Proteus var fra Ægypten kommen til Pallene i Thracien: her ægte-
 dede han Torone, som fødte ham 2 Sønner, Emolus, og Telegonus. Disse bleve
 vældige Brydere; men ihjelslog alle Fremmede, som indløde sig i Kamp med dem.
 Da den retfærdige Proteus fortrød dette uden at kunne hindre det; bad han sin
 Fader, Neptun bringe sig tilbage til Ægypten. Herkules skal have tugtet disse

- Uelskelig Proteus, hvem Fatteren fjeder som Graaden,
 Der, ukjendt med begge, og begge berøvet, i Oldtid
 Fra thraciske Kyster til sybligen liggende Bredder
 Af Landet, som Nilens de mange Mundinger sureb',
120. Engang satte over, dog ikke af vanlige Søvej;
 Men, som synløse Muldvarp, ubetraadte Gang sig udmined'
 Gjennem Jordfluglens Indre i Hulernes begsorte Mørke,
 Dg dybt under Havet foresatte Rejse fuldbragde:
 Han flygtede Kampleg, hvor Søner hans Gjesterne dræbte,
125. Dg ikke forgjæves sin Faber Bønner han sendte,
 Ham huld at forunde, den Fædrenejord at betræde,
 Hvorfra ham Pallene, Giganters Hjem, flygtende modtog.
 Dig han, som Guneus, der Retfærd saa strængelig hævded',
 Som Festens Kampdommer, af Soeldatter Themis beskikket,
130. Skal sørgelig Udaad bebrejde, Dit Vgteskab have,
 Naar stræng han Dig, Lysne! fra gejle Due bortjager.

Kamplysne Søner af Proteus, og denne ved Tidende om deres Død hverken robet
 Glæde eller Sorg.

- 125) Ἐπιχόρος, som bleve bønhoerte, altsaa ikke gjorde forgjæves.
- 127) Παλληνίαν, en Deel af Macedonien, hvor Giganterne siges at have beformet Him-
 melen, hvorfor dette Landskab her kaldes τροφὸς γιγανῶν, Giganternes Nærer.
- 128) Γουνοὺς, en Araber paa Semiramis's Tid, bekjendt for sin Retfærdighed.
- 129) Ἰχναία, den samme som Themis, Retfærdigheds Gudinde og Hævder: den af
 hende indsatte Dommer maatte nødvendig dømmes upartiisk og retfærdig.
- 131) Λιπότητα, den attraaende, begjærlige, forliebte Paris; ved Duen betegnes Helena,
 som vel ei ganske uwillig de flere Gange lod sig bortføre.

Quatuor abhinc annis primam Vobis, B. L., hujus versionis particulam tradidimus, simul polliciti, nostram toti elaborandæ non defuturam operam: haud plane vana fuisse promissa, Vos liberaliter daturos, e quidem speramus, nec iidem diffitemur, promissa non ita servata, ut apud animum statuimus; bre ius enim intra tempus et feliciore laboris successu nos majorem versionis partem absoluturos fuisse speravimus. Sed, ne de impedimentis, ab hoc tempore remotioribus loquamur, nuper, cum vacuitatem a solitis negotiis nobis, ad hoc perficiendum accedentibus, suppeditarent feriæ æstivæ, filius tam graviter decubuit, ut, periculo vitæ ejus ingruente, nobis non liberum fuerit, aliis vacasse, ac quibus periculum forte depelli et sanationi ejus consuli posset: sic periit anni tempus, quo labori huic ad incumbendum non commodius alterum, et modo subsecivæ, ante et post ferias horæ, nec eadem ab aliis negotiis plane vacuæ, ad hanc opellam elucubrandam suppetiverunt. Vos igitur, B. L., quæ Vestra est humanitas, æqui bonique consulite, quæ nos, ut ex aliquâ saltem parte promisso stemus, hic offerimus, et patriæ menti, si in tali gnati statu ad hujusmodi elaboranda non satis valuerit, ignoscite!

Aliud eodem tempore promisimus, nimirum fore, quatenus per nos fieri posset, ut, cui tum instituendo operam dederimus, hoc institutum, mox viribus assumtis, recto talo staret atque procederet: quæ quidem spe adducti, hoc polliciti sumus, ea nos non plane frustrata est; numero enim discipulorum, qui hic instituuntur, posthac in quadruplum aucto, pluribusque, amplissimorum et summe venerandorum, quibus doctarum in patria rerum cura demandata est, virorum consilio, et adjutoribus datis, et mutationibus in scholæ ædibus factis, neque nos virium pænitet, neque laborem justo successu destitutum deploramus.

Si vero fructus, plane maturos, omnibus conspicuos, proferre nondum licuerit, meminertis, quæsumus, ad absolvendum cursum nondum elapsum esse: sat temporis iis, quibus a principio cursus in hoc nostro stadio esset incipiendus, quorum quidem maxima pars fuit.

At res nostras, quæcunqve sint, propius adspicite! Mensis hujus anni Septembris ultimis a XXII. inde diebus in juventutis nostræ notitias inquisitio instituetur: publicum hoc examen ut frequentia Vestra ornetis, et festum magis ac solenne reddatis, oramus, præsentiam Vestram simul favoris, quo nos nostraque amplectimini, pignus habituri.
